

Ψ. 19 (153)

Львов, четверг дня 27 мая (14) 1937

POK IV.

Орган Лемковского Союза

Выходит в каждый четверг.

Редакция и администрация в Крынице. — Адрес „Лемко“ Крыница.

Як то буде дальше.

На іншом місці днешнього номера „Лемка“ подаєме проект закону, ведя котрого отець може обдаровати сроїм ґрунтом одну свою дітину, а других дітей лишити без наслідства. Закон тут має свои добри сторони, бо хоронить село перед сильним роздробленем ґрунту, але неодному може видати ся он несправедливий, бо на основі того закона отець може покригедити свої власини діти.

Правда, закон тут дає родичам велику свободу в розділі свого добра, але ціль того за-кона не єст допустити до покривдженя кого-нибудь з родини, лем перемінити совсем виховане дітей.

Дотепер було так, же в переважній часті отець держав при собі свої діти и тішил ся, коли они подросли, бо мал помоч в роботі. Лем рідкі были случаи, же отець отдавал одного сына до школи, чтобы он выучил ся на священника, учителя або урядника. Іще рідше случало ся, же отець отдавал сына до термину, чтобы он выучил ся ремесла.

Переважно діти ховали ся при родичах, меньши пасли статок, старши виручали няня и маму в роботі, а сами родичи або доглядали господарства, або ходили по торгах и гости-нах и так сходил им час. Добре жило ся не раз няньови при дорастаючих дітях, але план-но представляла ся будучность самих дітей, бо отец або ділив свой ґрунт на часті, або от-давал одному синови ціле господарство и вы-значал ему таки сплаты для братов и сестер, же тот наслідник ґрунту робил нераз ціле жи-те на сплаты и не мог ся выплатити.

Покаль була відкрита Америка, було, як то гварят, існ біды. На ґрунті оставал звичайно найстарший, а молодши братя и сестри емігровали до „нового краю“ и там зарабляли на житї, а часто ище спомагали оставших ся на ґрунті.

Але по войні обмежено еміграцію до твоєї ступені, же можна ю уважати за несуществуючу: дорастаюча молодеж остав на селі і допроваджат село до сильного перенаселення. Родичи почали ділити землю поміж дітей і потворила ся маса сельських господарств кар-

ловатых, котры не выдают тилько, килько по-
треба на выкормлене живучой с того госпо-
дарства родины. Дальший поділ тых грунтов
ест в наших горах невозможный и в высокой
степени шкодливый и тому міродательны чин-
ники стремят до того, чтобы задержати даль-
ше раздроблене грунтов на селі.

Але штож мають робити всі тоты, котры по
свастых родичах нич не дстанут?

О тих своїх дітях повинен отець подумати завчасу, іще втотчас, коли он жив и коли діти подрастають. Отець повинен старати ся дати їм кождой дітині якиси фах, щоби она могла сама заробити на себе. Кто має замиловане до науки, того повинен отець посыпти на дальній пам'ят, а кто знова здралікат талант до ре-

и, не будя, в это время заряжали пушки до ре-

месла, або до торгівлі, тому треба помочи, щоби став ремесельником, або купцем.

Таким способом оттягит ся село, бо діти - ремесельники, урядники, або купцы перейдуть в значной части до міста. Уступит перенаселене села, а перенаселеня міста ніт ся што бояти, бо в містах ніт николи перенаселення. Населене міст увеличать ся, але того не лем не шкедит, а наоборот помагат місту. Міста, як Льондон, Ню-Йорк, Парыж, Берлин и інши мають по пару мільйонов жителей, а помимо того не сут перенаселены. В них добрый купец, добрый ремесельник и солидный урядник находят все роботу и може ся добре устроити.

Прото тыж не забывайме о наших обовязках в виду дітей и старайме ся дати им отвітне образоване. Не забывайме и о том, же грунту дальше ділити не можна, бо внет не буде што ділити.

Кто побідит в войні в Іспанії.

От десятох місяців іде в Іспанії завязана, киреава війна. Йдуть страшні бої, котрі не лем не слабнут, але наоборот приберають іще на силі на баскійському фронті. Сотні тисяч жертв в людях, мільярдови втрати, повсталі через знищеннє домов, фабрик, міст і сел, знищеннє промисла, торговлі і рольництва — то результат дотеперешньої війни.

По 10-ох місяцах війни панує в Іспанії невіроятний хаос. В часті, котром завладіли повстанці, сперечаються меже собом дві групи. Одна група (монархистична) грозить, що буде оружно старатися о монархистичну Іспанію, друга група, зложеня с повстанчих генералов, обявляє декларацію, в яких не пише про короля, але заповідає, що нова народна Іспанія буде операція о сильне централістичне правительство, котре буде шанувати всі національні отрубності в рамках однієї держави.

На землях находящихся в руках правительственные войск есть также пару групп и так: кроме правительственної администрации находят ся анархистычны отділы, которы хотели бы поділити Испанию на отдельны „республики“. Каталония и край басков, хоц признае правительство, сотворює масу фактов

в напрямі здобуття чим раз більшої самостійності і незалежності от центрального
правительства.

Правительство представляют повстанцев, яко агентов немецкого и итальянского капитала, а поестанцы твердят, же Лирго Каббаллеро есть агентом советской России.

Не видно конца той войны, хоц народ сам
ест напевно змученый и прагнє мира. Пере-
шкаджают тому интересы европейских держав,
котры помагают обом сторонам. Побіда
повстанцов, то удар для Англии и Франции, а
побіда правительства ударяла бы знова в ин-
тересы Италии и Німеччины.

Кто побідит? Ніт знатя, але найскоршее
война закончит ся ничим. Обом сторонам буде здавати ся, же побідили, а направду отнесе побіду здоровый народный инстынкт населения, который перестане ся оглядати на интересы других держав.

КУПЛЮ ВЕЛИКУ ИЛЮСТРОВАНУ БИБЛІЮ

О. МАШАКА.

Адресовать до администрации „Лемка“
Крыница.

Як випали с'їзди партіи Пяста.

Каждого року в часі латинських Зелених Свят уряджат хлопске „Стронніцтво Людове“ свої с'їзди і уважат тот день за свое народне свято.

В том році отбыли ся таки с'їзди в днях 16-го и 17-го мая. Помимо красной погоды, в переважной части краю участь в обходах „Народного Свята“ была относительно мала, а в многих місцевостях обходы откликало, бо хлопы не поприїзджали.

Гдекади в воєводстві краковском и львовском поза членами „Людового Сtronництва“

принимали участь в обходах также нечисленны члены Польской Партии Социалистичної.

На несеных в часі обходов таблицах видно было написы с жаданем:

- 1) землі, знання и власти,
- 2) ровных прав политичных для хлопов и устраниеня безроботия села,
- 3) зміни ордынации выборчой до Сейму и Сенату и т. д.

Тогорочне „Народне Свято“ мало на терені цілого краю спокойний перебіг.

ка входят два члены-жида: Лев Альтер, дыректор жидовского еміграційного товариства и инж. Сальмон Дык, знаток справ рольно-поселенчих.

Комисия має розслідити, в якой степени величезный французский остров Мадагаскар надає ся для жидов с Польши.

Остров Мадагаскар єст колониом французком. Лежит при входном побережі Африки, єст больший як ціла Польща. Населене рідке. Климат Мадагаскара єст не всяди здоровий и приемный, але значна часть має сухе повітре и єст урожайна.

Незадолго по виїзді комисии польско-живдовской с Парижа министер Муте высказал ся, же француске правительство годит ся на токо, штобы жиды с Польши поселяли ся на Мадагаскарі, але говорит, же повинни ся тым заняти поселенчи предпріємства с достаточными фондами, бо француске правительство не може дати грошей на туто ціль.

Бесідуючи о самой еміграции жидов с Польши, министер сказал, же справа тата не єст легка до переведеня. Здає собі с того справу польске правительство и знає, же вимагат она в першой мірі умілої оціни, в якой ступени и окрестности надає ся Мадагаскар на поселенчи терені для жидов. Прото тиж в склад комисии, яка виїхала, ввошли знаны знатоки рольно-поселенчих справ. Француске правительство приділило от себе также знатоков - французов.

Найважніша справа, о яку ся росходит, — то гроши. Француске правительство не даст на туто ціль грошей. Не даст грошей та же польске правительство. О гроши мусят вистарати ся жиды, бо то єст их справа.

Чистота єст основом здоров'я.

Мыло и вода, то найлучши наши приятелі. Шкода лем, же с их помочи так мало люди користают. До чистоти так, як и до каждой роботы треба привыкнути. Найтяжше єст в початках, коли треба о том думати самому и других наганяти, бо коли ввойде в привычку, стає ся другом натуrom и ніт уж с ньом жадного клопоту.

Знают о том матери и наганяют дітей до мыття, знают о том также учителі и старают ся дополнити недостатки, вынесены через діти с хаты. Вода и мыло надають людям милый и чистый вид, хоронят их от опасности зараженя ся тысячными заразками, укрытыми в поросі, бруді, гною и всяких нечистотах, облегчают нормальне кружене кирви и отдых.

Але порядно ся умыти не каждый уміє. Сут часты случаи, же рано мыт ся люди перед хатом так, же наберают в рот воды и сполокуют ньом руки, або поливають собі руки с горнятка. Таке мытенич не бартат. Воды до мыття не треба жаловати. Мусит сїти будже, а человік, як хоче быти здоровий, мусит дбати о токо, штобы мати все чисте лице, шию, уши, руки и ноги.

Привыкати до того треба передовсем діти, которы рано и вечером перед спанем повинни вымыти старанно ціле тіло. Воду треба по каждом умытю змінити. Таким способом охорониме ся от многих хворот и тіло наше на бере свіжого, здорового и милого вигляду.

Новы еміграційны колонии для жидов.

Газеты донесли, же французский министер колониї Муте принял амбасадора Річинсполитой Польской в Парижі Лукасевича, который представил єму удачу ся на Мадагаскар польскую комиссию розслідчу под предсідательством дыректора Мечисл. Лепецкого.

В склад комисии кроме предсідателя-поля-

Конец кариєры Тухачевского.

В Совітах переводит ся дальше чистку так в адміністрации як и в войску.

По аресті ославленого шефа тайної поліції Ягоды, — котрий в послідних днях был розбитий паралижем — пришла черга на червеної маршала Тухачевского, котрого называют „Червеным Наполеоном“.

Маршал Тухачевский попадал уж отдавна в немилость, котра закончила ся тым, же со становиска вице-комисара воєнних діл перенесено его на начальника надволжанского округа, котрий уходить за місце вигнанця, бо не має жадного войскового значеня.

Заговор на жите маршала Блюхера.

Газеты подают с Москвы, же там бесідують упорно о том, же на маршала Блюхера был приготовленый замах, чтобы его убить. Мысль убить Блюхера мал подати его ворог Гамарник, котрий уж не раз старал ся знищити ненавистного ему маршала.

Блюхер оказує ся в послідний час непожаданым для Сталина и Гамарника, бо як роздают ся голосы в Москві — он хоче приняти контрміріи против введеня политичных комисаров до арміи. Бесідуют аж и о том, же Блюхер може пойти на открытый розрив с Кремльом и обявити Сталину войну не на жите, а на смерть. Инши бесідуют, же Блюхер

спровокує на граници манджурско-совітской новий інцидент и таким способом даст почувствовать Сталину, же увату треба звернутити против заграницного ворога, а не глядати их у себе.

Не знати, ци тоты слухи сут правдивы, але уж само их появлене свідчит о том, же в Совітах пануют ненормальны отношения. Отношения тоты заостряют ся ище через аресты высших офицеров в Ленинграді, Москві, Кыеві, Минскі и інших містах. Загальнє число арестованых выносит понад 100. Арестовано также полковника Кирша, приятеля маршала Тухачевского.

стині в урожайні поля, котры приносят им великии доходы. Розбудовали они міста, а их неофиційна столица, Тель-Авив розвинула ся в продолженю пару літ незвичайно. Числит она тепер около 130 тысяч жителей и має свою власну пристань, започатковану в маю р. 1936.

Причином будовы той пристани был штрайк, який вибухнул в квітні минувшого року в Яффі. Арабы втотчас хотіли заморити голодом Тель-Авив. В місті зачало браковати провіянтов. И втотчас жиды заложили в Тель Авив власный порт, котрий розвиват ся незвичайно скоро и угрожат поважно Яффі. Уж дотепер отобрал тот порт Яффі $\frac{1}{3}$ часть ладунку.

Як живут жиды в Палестыні.

Утерло ся у нас переконане, же жиды не надают ся до тяжкої роботы на полі. Тымчасом показує ся, же в Палестыні робят они охотно и сут барз добрыма гарадами. Притом одіваєт ся там они совсем иначе, як у нас.

Там носят они специальну одеж при роботі. Зелена, або сина кашеля, короткы ногавкы и корковый шлем от сонца, або спортова шапка. Никого не чудує токо, же дівчина иде через місто до роботы в коротких майтках и ясной легкой блузочці. За токо по роботі кождый одіват ся порядніше, в ясну одеж, чисту кашелю, гарду суконку. Ударят у всіх образцова чистота. При пануючих в Палестыні спеках мусит там кождый мыти ся цілый от головы до ног хоц лем раз денно. Тому то в кождой хаті єст ванна с тушами.

В Палестыні ніт таких жидов, як у нас. Коли наши жиды достают ся до Палестыні, перераджают ся в бойкых и бодрых „халюцов“, котры будуют нову Палестыну. Они не боят ся жадной роботы, а в ночі стоят сміло с карабіном в руках, чтобы боронити перед арабами „пардесы“.

Жиды в Палестыні замінили давни пу-

Господарські курси в Яблониці Польської.

С рамени Центр. О-ва им. М. Качковского в с. Яблониці Польської от 9. II. до 3. III. 1937, отбыл ся курс вареня, при участі 27 дівчат і замужніх жінок, в віці от 17 до 30 літ (двоє дівчат мало по 15 літ). Курс провадила міс. Емilia Яновицка.

За з тиждні курсантки добре усвоїли перши початки вареня, печеня, приняття гостей, роблення маринат, конфітур, соков і вин домашнім способом. Курс тривав от 9. рано до 2. год. попол. Вечерами от 7. до 9. год. в читальні Качковского виголошено були реферати-лекції на слідуючи теми:

- 1) пчоловодство, яко поплатна статя дохода в сельському господарстві,
- 2) дванадцять місяців роботи в пасіці,
- 3) землеріство: зберане, сушене і переховане зел для домашнього лічення,
- 4) управа зел на збут в краю і за границю, яко найновійше течене в поправі рентовності сельського господарства,
- 5) сушене ягод: малин, яфыр і других і вироб вин с них на домове лікарство,
- 6) роблене горкіх лікеров (напр. с полыни), яко лікарства на недомагання жолудка і т. п.,
- 7) птицеводство поступове (ріжниця рентовності, породи птиць звичайної і расової),
- 8) раціональне сужите гноєвки,
- 9) управа ярин.

Дня 2. марта курсантки прощали свою інструкторку. По обіді, в домі г. Петра Шулика, где отбувал ся курс и где рядом жила інструкторка г. Яновицка, хозяйка курса — молода, енергична дівица Любов Байко теплима і щирима словами прощаля інструкторку на дальший життєвий і трудний путь роботи на народній ниві. Прекрасно подобраны поетични слова і глубоки мысли простого, милого дівчатка доказовали, як глубоко уміють цінити молоденькы сердца тяжку роботу інтелігента серед нашого народу.

Вечером в прекрасно украсованій читальні салі були накрити столи на 50 осіб: членов виділа і чит., а заразом родичей курсанток і их близьких сродників. То прощали інструкторку члены читальні.

Много пісень переспівали в той вечер дружно і стройно молодши і старши разом, зачавши их совершено новом для гості пісньом: „А вы любы сестры, братя”.... И поляли ся звучно одна за другом наши передвоєнни патріотични пісні, на которых виховала ся служайна гостя Яблониць.

С чувством працял г-жу Я. от слушателей лекцій в читальні, предсідатель чит. г-н. директор Михаїл Кметко, патріот не на словах, а на ділі. В отвітном слові сказала г. Я., што николи не отмовляла ся в житю от роботи на полі просвіщення своїх братів, а пребыване в Яблон., где ю слухало 250 численна аудиторія, остане ся для ней лучшим воспоминанем.

Найтишом хвилем для інструкторки в її нової ролі було прощане со всіми. О год. 12., коли рішено росйти ся, подходили по очеді курсантки, а потом і старши, прощаючи ся со слезами на очах. И знова сказано было много пожелань а меже нима слова старушки: „дай Боже вам много сил и здоровья, чтобы долго ище могли вы трудити ся для нашего народа”.

Час той називали яблоничане трохнедільним весілем в селі, бо всяди роздавала ся кождий день нова пісня, кождий майже вечер

спішили до читальні малы, молодеж і старики, щоби, як говорили, чогось научити ся.

І долго не могло помістити ся в голові інструкторки все виджене Яблон. внимание і громість взгляdom чужого гостя от найменшого до старого. При том слідує отмінити, што в Ябл. прекрасно співаючий мішаний хор в церкви співат не'лем на Службі Божій, але такоже на вечерні і утрені, со співом тропаров, кондаков і прекрасним выговором слов. Але і тут має своє обяснене. По словам старших нигз, 28 літ жив серед них бл. пам. о. Петр Дуркот, разом со сеюю родиною, зачавши роботу от выученя співати вечерню і утреню в церкви. Продолжал туту роботу по войні о. Богдан Полянський, положивши і краєугольний камень под закладку читальніного дома. Память о тих священниках живе и сейчас в том селі. Тридцать літна робота в чит., будова чит. дома, доказує наглядно, як велики заслуги перед Богом и людьми мают труженики на народній ниві наши старички-священники и яке значене мают для виховання потомства наши читальні.

Честь вам Яблоничане за вашу стойкость и солидарность. Вы можете быти горды результатами вашего труда и служити примером для всіх окружающих сел и цілої Лемковщини. Розвивайте и дальше народну роботу, а свои інституции: читальню Качковского, касу и молочарню подносте, книжки и газеты читайте, а особенно поучайте тих своих малых, в том же дусі, а будьте увірены, што вороги в овечій скорі, не будут для Вас страшны.

Доброжелатель.

Іджме дуже рабарбару.

Знана в наших загородах рослина рабарбар єст пожиточна і здорована, але, на жаль, ішче мало розпространена, особенно на селі, помимо того, же розвивається она добре так с насіння як і бульб и ніт с ньом великого клопоту.

Рабарбар єст такоже совсем гардом окрасом наших загород. Его широки, розложисти листки, на долгих, сильних стебельцах творять велики, красно угрупованы купини. До кухні уживат ся лем самы стебельца. Корені той пожиточной рослини перерабят ся на лік и сут добрым перечищающим средством. Страва с рабарбару єст смачна и здорована. Рабарбар регулює жолудок и дає организму потребни минеральни соли и витамины, рослинне білко и углеводаны. Тож если до рабарбару дадаме омасту, яйца и цукор, то мame стравы дешевы, здоровы и о полной кормовой вартости.

Старанно обраны с волокна и покраяны стебельца треба перед ужитем вложить до пецика штоби змякли, або намочити в холодной воді. Єст тут потребне, штоби рабарбар стравил немилый запах землі и була смачніший.

Стравы с рабарбару могут быти всілякы (компоты, юшки, мармелады, галяретки, кремы, кисель и т. д.).

С рабарбаром можна приряджати также всякы стравы мучны напр. налесники, пероги, запеканки с рижом, солодкы палятка, тісточка, шарлотки и т. д. В часі спеки добре сма��у лемонияда, приготовлена на рабарбарі.

—::—

Закон в справі поділа грунтов.

В сеймі ухвалено проект закону, котрий змінят дотеперешний закон о поділі грунту номеже діти.

Дотепер було так, же як отец' оставил одному синови грунт, а другим дітям нич не дал, або дал им за мало, то тоді діти могли жалити ся на послідну волю отца и могли тестамент уніважнити и втотчас грунт ішол до ровного поділу. Веделя запроектованого закона, отец' може записати грунт одному синови або дочці и інши діти не могут уніважнити запису.

Закон тот має на цілі не допустити до надмірного роздроблення грунту на селі. Має он и туту добру сторону, же діти мусят родичей шанувати и слухати, бо отец' може их при записі совсем поминути.

Годовля домашніх птахов оплачат ся.

Статистика подає, же в Польщі єст 40 мільйонов кур, 8 мільйонов гусей, 2 мільйони качок, индиків и голубов. Вартость рочного прироста тих птахов обчислюют на 255 мільйонов злотых. Консумція тих птахов в краю виносить около 210 мільйонов зл., а вивозит ся за границу за суму 45 мільйонов зл.

В том році доход с заграницы може увеличить ся, бо Польща заключила цілий ряд договоров, в которых застерегла собі вивоз домашніх птахов и яиц. Тому запотребоване домашніх птахов буде больше, а тым самим і ціни их поднесут ся.

Як переховати зимову одеж.

Всяку зимову одеж, як кожухы, теплы о-крытия и теплы волочеки виробы, треба на літо забезпечити перед порохом и молями. В той ціли треба передовсем одеж старанно вичистити и витрапати с пороху. Вчищену одеж укладаме и зашиваме в густе полотно, натерте зверха воском або мылом. Полотно натерте на сухо мягким мылом, або розгрітым воском стає ся непропускатильне.

Таким способом забезпечаме одеж перед порохом. Але тото не хоронит одежи перед молями. Штоби молі не знищили одежи, треба пересякнути ѹ таким запахом, от которого молі гинут и котого они не виносят.

Прото ти ж перед зашитем одеж до полотна, треба меже одеж положити червень турецкий папер, або зіле зване „багно“. Добрым хемичным средством против молям єст папер насычений формалином, котру можна купити в каждой аптекі. Формалина єст кромі того добрым средством десинфекційным, убивающим бактерії.

Так забезпечену одеж укладаме в скринях або вішаме в шафах.

ПОМИЩАЙТЕ
ОГОЛОШЕНЯ
В ГАЗЕТИ „ЛЕМКО“.

Що чути в світі.

Дідескє весіле. В Кишинові (Румунія) „король” жебраков видавал дочку. Дочка тоді удавала спарадижовану і німу і такоже жебрака. Вишла она за мужа, за жебрака без однієї ноги і однієї руки, Шистера. В весільній дружині ішли улицами Кишинова всі діди кишиновські. Так само на весільній гостині не бракло жадного жебрака. Але і меже жебраками не вшитки сут ровны, бо коли „аристократія” жебрача гостила ся в весільній хаті при звуках добрий музики, то бідота осталася на дворі, где казано подати бочки с вином і накрити столы.

При той гостині стало ся чудо: неоден дід промовил, стратил горб, выпростовал ногу и т. д.

„Король жебраков” мал дати своїй дочці велике віно.

За 25. золотых можна мати невольницу. Неоден і не повірит може, же іще і тепер сут краї, где гандлює ся людьми, як звірятами. Осередком торговлі дітьми є Сингапур в Індіїнах. Тым ганьбачим ремеслом занимають ся переважно малайські гандляри, котри скують малы дівчинки от родичей, находящих ся в нужді. Ціна одной дівчинки вносить на наши грани от 25 до 75 золотых. Діти totы торговці виховуют и образуют и продают пак по пару тысяч золотых. Переважна часть несчастных дієчат живи марно в ночных сингапорских кортмах.

Як долго живут звірятама. С посеред всіх высших соторень, так зв. сосучих жив найдолше человек. Его живе продолжают ся 80—90, а часом и 100 літ. Звірятама живут коротше. Меже звірятами жив найдолше слон (около 50 літ), хоць и посеред них находят ся окazy, живущі на службі в святынях веходных, котри мають по 150, а навіт по 200 літ. Носороги и попотамы живут от 40 до 50 літ. С посеред домашних звірят жив найдолше сомар (осел), котрый може дойти аж и до 100 літ. Коні живут от 20—40 літ, інший статок до 20 літ.

Меньши домашни звірятама, як пес и кот, живут коротко. Пес рідко живе 25 літ, а кот до 22.

Цікава річ, же малпы, хоць найподобніші до людей, живут такоже коротко, бо найвище 25 літ.

Долго живут птахи. Круки, скальни орли, гуси, папуги могут живи до 100 літ, соеки до 160 літ, совы 70 до 100 літ, когуты до 20 літ, а канарки до 25 літ.

Найдолше живут одинак звірятама водни и гады. Крокодилі живут до 300 літ. С посеред рыб найдолше живут коропы, сумы и щупаки (около 100 літ). Слимаки живут также до 100 літ, раки до 20 літ, а жабы и саламандры живут коротко, бо лем до 10 літ.

Найкоротше живут оводы. Барвний мотиль тишит ся живим всього 3 до 4-ох недель, а гдєаки мухи живут лем одну добу.

Ци звірятама отберают собі жите. Ци трафят ся, жебы звірятама отбирали собі жите так, як то часом быват у людей? На тото пытаючи одни учены отвічают, же то єст байка, інши однак подают случаи самоубийства серед звірят.

Такий случай заобсервовано в Греции. Медведица, провадячи двое медведят, зближилася ся до річки, а хотячи ю переплынути, одно-

медведя взяла до пыска, а друге — чтобы случайно не упало до воды — приложила на березі каменем.

Переплынула ріку, положила медведятко на землю и приложила также каменем, а сама вернула по перве медведятко. Але оказалось ся, же камень был за тяжкий и задушил медведятко. Втотчас медведица вернула до другого медведятка, а коли спостерегла, же и оно задушило ся под каменем и не живе, станула на задни лапы и почата переразливо выти. По якомен часі скочила она до воды и не старала ся вищлынути. Хлопы, котри приглядали ся тому, оповідали, же медведица утопила ся з розмыслом.

Вісти с краю.

Хотят замінити арест на розги. С незвичайним проектом виступили представителі гмины Возники в пов. лодзком. Просят они о себодженні гмины с обовязку держания ареста, котрый коштує 1.500 зл. рочно. Суму туто хоче гмина перезначити на штоси пожиточне, а преступников высылати на публичны работы або карати розгами.

Треба зазначити, же кара розгами єст уж перестаріла, а сама робота не єст каром. Але можна призадумати ся над проектом гмины Возники, ци не дало бы ся винайти гдєаку іншу кару вмісто кары ареста. Бо однак в тем проекті містит ся добра мысель, же в дне-

шних тяжких часах може непотребно выдається дуже грошей на удержане и пильноване ріжнихничгодов.

Убийство для 4-ох гектаров грунту. Кирил Германович, селянин коло Волковиска мал малолітнього братанка, сироту, котрый мал по своем отци 4 гектары грунту. Недавно найдено хлопчину, завішеного на дереві.

Судово-лікарска комісия ствердила, же хлопча передом ударил ктоси чимси твердым в голову, а пак повісил, чтобы придати тому вид самоубийства. Подозріне звернуло ся против Кирилови Германовичови. При слідстві Кирил Германович признал ся, же повісил хлопча. Танал то по лузі и хлопець виїзил на дерево, с котрого упал. Германович думал, же хлопець ся забил и боячи ся отвітственности, повісил его. Виясненням тым не дано віры. Стверджено, же Германович хотіл позбутися братанка, чтобы загорнути для себе єго грунт. Суд засудил Германовича на 10 літ вязници.

Вместо отца убил товариша гулянок. Недалеко Ченстоховы живе родина Коцвинов. Отец, не позвалъ сынови гуляти и тратити тяжко зароблены гроши. Тото так гнівало/сына, же тот стрілив до отца. Стріл дивным способом трафил в товариша молодого гулякы Сірку и ранил его. Сірко выкуровал ся с раны и постановил помстити ся на старом Коцвині. По выпущению его со шпиталя чатовал пару днів на старого Коцвина, допал его на улини, засыпал градом куль и ранил его тяжко.

ДЕРЖАВНЕ ЗАВЕДЕНЕ КУРАЦІЙНЕ
В БЕСКІДІ ЗАПАДНОМ

КРЫНИЦА — ЗДРОЙ

Доїзд СКОРЫМА ПОЇЗДАМИ через Тарнов - Новый Санч
ВАГОНЫ СЫПЯЛЬНЫ

15 жерел щав желізисто - земельных, богатых в безводник углем. — Здрой Зубера, найсильнійша щава алькалична Европы. (Польські Виши), купелі минеральны: квасо-углеви и боровинови. КУПЕЛІ СОНЕЧНЫ. — Заведене заоштране в найновійши прияды лічничі.

Пияльня и лазенки, огріваны в зимі центрально. — Дом здроевий. — Покон с теплом водом.

РЕСТАВРАЦІЯ, ДАНЦИНГ, ЧИТАЛЬНЯ, РАДІО.
Театр в сезоні головном, кино, спорты літни и зимушки.

Крыницкі води лічат: хвороты сердца, жолудка, жолчи, печенки, проводов мочевых, женочі, малокровие, нерви. — Дійствуют добре на переміну материи и т. д.

КТО ХОЧЕ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СЕБЕ НА СТАРОСТЬ И РОДИНУ
ОТ НУЖДЫ И ГОЛОДА, АБО ЗЛОЖИТИ ДІТЯМ ВІНО,

НЕХАЙ ЯКНАЙСКОРШЕ

за асекурує ся
в асекураційном Товаристві
ВИТА и КРАКОВСКЕ
во ЛЬВОВІ

Асекурацию принимают на цілой Лемковщині
представителі: гг. Осиф Ямовицкий — Крыница - Село
и Михаил Перелом — Сянок.